

Зміст

Записки о Южной Руси

Книга 1

Предисловие	7*
Цель и состав книги	7
О переводе малороссийских дум и преданий	7
О малороссийском правописании	8
Содержание	9 220
Исследования	9
Предания, легенды и поверья	11
Думы и песни	15
Записки о Южной Руси	19
[Оповіді київського сліпця].....	20
Легенда о Золотых воротах	20 224 298
Преданіє о татарских пленниках	22 225 302
Рассказы Архипа Никоненка о себе самом	23
[Думи, записані від Архипа Никоненка].....	27
Дума о козаке Голоте.....	27 225 304
Дума о вдове и трёх сыновьях	30
Дума о сестре и брате	33 225 305
Дума о буре на Чёрном море.....	36 225 306
Дума о бегстве трёх братьев из Азова.....	38 225 307
Рассказ Андрея Шута об ученике его	48
[Думи, записані від Андрія Шута]	51
Дума о Белоцерковском мире и о войне с поляками.....	51 228 312
Дума о жидовских откупах и о войне из-за них	54 228 312
[Оповіді Семена Юрченка]	60 228
Преданіє о козацком ополчении в 1790-х годах	61 229 317
Преданіє о войне с Польшею в 1792–1795 годах.....	65 229 320
Преданіє о комышниках	66 229 320
Преданіє о запорожских химородниках или каверзниках	67 229 320
[Розповідь Бориса Запари про причини своєї сліпоти]	69

*У першій колонці вказано сторінку основного тексту, в другій – варіантів, у третьій – коментарів.

[Оповідь Дмитра Погорілого].....	78		
Легенда о сотнике Харке	78	230	330
[Оповідь Кіндрата Таранухи].....	79		
Предание о сотнике Харке	79	230	332
[Оповіді Дмитра Погорілого].....	82		
О базилианах	82	230	332
Торговля невольницами на Запорожье	82	230	332
Преследование татар после набега.....	82	231	332
Предания об урочищах в Звенигородке	83	231	332
Пограничные схватки жолнеров с козаками.....	87	231	334
[Оповіді «Пасічника із Кременчука»].....	87		
Запорожцы на своих рыбных ловлях	88	231	335
Запорожское целомудрие.....	89	231	335
[Оповіді Кіндрата Таранухи].....	89		
Легенда о Богдане Хмельницком.....	89	232	336
Легенда о Мазепе и Палии	90	232	336
[Запис легенди про Мазепу від П. Чуйкевича].....	90		
Вторая легенда о Мазепе	91	232	337
[Оповідь Клима Біліка].....	94		
Третья легенда о Мазепе и Палии	94	234	339
[Оповідь Кіндрата Таранухи].....	99		
Похождения гайдамак в Смилой	99	236	343
[Оповідь бондаря].....	100		
Встреча пасичника с гайдамакою	100	236	343
[Оповіді Кіндрата Таранухи].....	101		
О гайдамаке Швачке	101	236	344
Об унии и благочестии	103	236	344
Взгляд простолюдина на ярмарки	103	236	344
Обезоружение поселян после Коливщины.....	104	236	344
Запорожское щегольство	104	236	344
Предание о запорожце Васюринском.....	105	236	344
Предание об урочищах в Смилой.....	105	237	344
Воспоминания о прежних повинностях, урожаях и ценах в Западной Украине.....	106	237	345
[Народні прислів'я та приказки].....	107		
Отдельные выражения малороссийских поселян.....	108	237	346
[Оповіді старого чоловіка в Корсуні].....	109		
Хмельницкий над Случью.....	109	238	346
О золотой грамоте	110	238	346
[Записи, зроблені в Корсуні].....	110		
Предание о козаках	110	238	347
Хлебосольство на Запорожье	111	238	348
[Оповіді Клима Біліка].....	111		
Похождения гайдамак в Каневе	111	238	348
Воспоминания о запорожцах, об их нравах и обычаях....	113	238	348
Поверье о новом козацком герое Гладком	119	239	349
Жидовские откупы до Хмельницкого	119	239	350
Хмельницкий и Барабаш	119	239	350
[«Запис» О. Шишацького-Ілліча]	122		
Дума-сказание о морском походе «старшего князя»-язычника в «христианскую землю»	123		351

[Запис О. Афанасьєва-Чужбинського]	131		
Дума о смерти козака-бандуриста	132	240	357
[Думи в записах Михайла Ніговського].....	140		
Дополненная дума о Ганже Андыбере	141	242	363
Дума о Марусе Богуславке.....	147	250	365
Дума о козацкой жизни.....	151	250	365
Дума о победе под Корсунем	156	251	366
[Оповіді перевізника через Дніпро]	159		
Малороссийское не любо – не слушай	160	252	366
Серые гуси из Белой Руси	161	252	366
[Оповідь Василя Судденка].....	165		
Максим Шило.....	167	255	368
[Оповідь Харка Цехмістра]	170		
Ночной наезд гайдамак	170	255	369
[Оповідь Василя Судденка].....	172		
Наймит-гайдамака.....	172	255	369
[Оповіді Харка Цехмістра].....	173		
Пребывание Максима Зализняка в Черкассах.....	173	256	369
Бегство гайдамак	178	256	369
Воспоминания о религиозных смутах в Украине	179	257	370
Тревога по случаю татарского набега	183	257	370
[Запис пісні від селян у Суботові]	185		
Песня о войнах Хмельницкого	185		371
[Оповіді Омелька Каплаухого].....	187		
Хмельницкий в Запорожской Сечи	188	257	373
Плата Хмельницкого за пленных.....	188	257	373
Преступления и казнь Юрия Хмельницкого	189	258	373
Происхождение и конец гайдамаки Неживого.....	189	258	374
[Оповіді монаха з Мотронинського монастиря]	190		
Гайдамаки в Мотрёнином монастыре.....	190	258	374
Месть за имя жида	193	258	374
Гайдамаки в Жаботине	193	258	374
Гайдамаки в Умане.....	194	258	374
Искус пред вступлением в запорожское братство	194	259	375
Очаковская беда.....	196	259	375
[Оповіді Івана Бурдуна].....	198		
Вербовка в гайдамаки и развязка Уманской			
трагедии 1768 года	198	259	375
Поединки у запорожцев.....	204	260	376
[«Видіння» старої Дубиних]	204		
Странствование по тому свету	204		376
Приложения	209		
Отрывок из песни о разорении Киева Батыем	209		381
Стихи на картине, представляющей			
запорожца-кобзаря	210	260	383
Места из думы Ригоренка о Феське Дендебере,			
не вошедшие в дополнение думы Андрея Шута			
о том же герое	212		
Песня о козаке Васюринском	213	261	

Отривок из песни, проклинающей Богдана Хмельницкого за предательство татарам украинских поселян в неволю	214
Варія́нти	215
Помітки Куліша у примірнику «Записок о Южной Руси», який він подарував дружині	262
Коментарі	263
<i>Василь Івашиків.</i> Визначне явище української духовної культури середини XIX століття	265
[Коментар]	297
Показчик імен	385
Показчик географічних назв	397
Умовні скорочення	407
Список ілюстрацій	409